

Asia: VN/23793/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa ansiopäivärahan määrän alentamista koskevasta ehdotuksesta?

Työttömyysturvan tason alentaminen tulee huomattavan nopeasti työttömyyden alettua. Henkilön hakiessa uutta työpaikkaa, kestää rekrytointiprosessit helposti muutaman kuukauden, turvallisuusselvityksiä tehtäessä jopa pidempään. Lisäksi tämän hetkinen työmarkkinoiden kehitys, lomautukset ja irtisanomiset, ajavat työnhakijoita pidempään työttömyyteen. Muutoksen vaikutus olisi kohtuullisempi esimerkiksi 3 kk kuluttua 10% pudotuksella.

Lausuttavaa palkkatuetta työtä ja työssäolohtoa koskevasta ehdotuksesta?

Huomioitavaa on, että tarkastelujakso pitenee ja jos tehdään suora palkkatukijakso samalla työnantajalle, niin kerryttää työssäolohtoa, mikäli päätös on tehty vamma/sairausperusteella.

Huomioitavaa on myös se, että palkkatuettu työ on hyvin usein mahdollisuus työllistyä pysyvämmiin avoimille työmarkkinoille, tukijakson jälkeen ilman palkkatukea. Nyt esitettävä muutos korostaisi työllistymismahdollisuuden sijaan palkkatukea enemmän palveluna kuin työpaikkana.

Lausuttavaa työllistämisveloitteen ja siihen liittyvän sääntelyn kumoamisesta?

Työllistämisveloitteeseen esitettävä muutos kaventaa monelta asiakkaalta työllistymisen mahdollisuuden pitkittyneen työttömyyden jälkeen. Usein työllistämisveloitteen kautta työllistyminen koskee nimenomaan ikääntyvää väestöä, jonka muutenkin voi olla vaikea työllistyä pitkän työttömyyden jälkeen.

Lausuttavaa työttömyysturvaseuraamuksia koskevasta ehdotuksesta?

-

Lausuttavaa ehdotuksesta, joka koskee luopumista eräistä työssäolohtoa ja ansiopäivärahan määrä koskevista ikäsidonnoista poikkeuksista?

Ikääntyneiden työnhakijoiden mahdollisuuksia ei tulisi kaventaa muutoksilla.

Lausuttavaa vaikutuksista kotitalouksiin?

Esitysluonnoksessa olevat ehdotukset tullevat kohdentumaan usein henkilöihin ja perheisiin, joiden taloudellinen tilanne on jo valmiiksi vaikea. Samoin palvelualan työpaikkoihin, erityisesti osa-aikatoihin, on jatkossa entistä vaikeampaa löytää työvoimaa, jolloin yrityksetkin ovat hankaluuksissa etsiessään työvoimaa.

Lausuttavaa esityksen taloudellisista vaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

Esitys toteutuessaan tuo paineita kuntataloudelle (sosiaaliturat, toimeentulotuki), erityisesti pienituloisten ja lapsiperheiden taloudellisen tilanteen tukemisen takia. Taloudellinen vaikeus vaikuttaa myös terveydenhoidon kustannuksiin (mielenterveyspalvelut).

Lausuttavaa vaikutuksista toimeenpanijoihin (ml. vaikutukset työttömyysetuuden maksajiin ja julkisen työvoimapalvelun järjestäjään)?

Henkilöasiakkaiden huoli omasta työnsaannistaan ja toimeentulostaan heijastuu asiakaspalvelun onnistumiseen ja luottamukseen.

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset yrityksiin ja muihin työnantajiin)?

Esitetyt muutokset vähentäisivät yritysten matalan kynnyksen mahdollisuuksia työllistää sekä osa-aikaisen työvoiman löytämistä. Muutokset voisivat vaikuttaa myös niin, että työnvälitys keskittyy yksityisille henkilöstövuokrausyrityksille, jotka eivät työnvälityksessään keskity, eikä heillä ole käytössäkään, välineitä vaikeimmin työllistettävien palvelemiseksi.

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

Ennen merkittäviä muutoksia olisi tarpeen tehdä tarkat analyysit vaikutuksista, jotta kohtuuttomia tilanteita ei pääsisi syntymään.

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

-

Muuta lausuttavaa esityksestä?

-

Kohdennettu kysymys TE-toimistoille ja työllisyyden edistämisen kuntakoikeilussa mukana oleville kunnille: Mikä on tilastotietoihin tai arvioon perustuva käsityksenne muutoksen taloudellisista ja muista vaikutuksista, jos palkkatuettu työ kerryttäisi kokonaisuudessaan työssäolovelvoitetta ja koulutusta vailla oleville nuorille asetettua seuraamusta?

Työmarkkintaukimenot kasvavat nuorten siirtyessä aikaisemmin työttömyysturvan piiriin.

Etelä-Savon TE-toimisto - Keskitetyt palvelut, jossa työttömyysturvan ja palkkatuetun työn ratkaisuja koordinoidaan ja tehdään Etelä-Savon TE-toimistossa.